



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 144. Quomodo in peccatis contra 5. praeceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

gatione fidelitatis servandæ Deo, *Castrop.* De pecc. d. 3. p. 3. num. 13. *Dicast.* De pœn. d. 9. à num. 358.

§. 9. Lex & præceptum Superioris facere 1013 potest, ut actio præcepta vel prohibita spectet ad illam virtutem, ex cuius motivo præcipitur aut prohibetur aliquid, uti explicatum est l. 1. à n. 624. & l. 5. à n. 137. Putatque *Stoz* l. 1. p. 1. n. 52. Superiores regulares semper præcipere ex motivo virtutis, ad quam spectat actus, quem præcipiunt. v. l. 1. n. 628.

§. 10. Si quid fiat contra benefactorem, non 1014 ideo additur nova species, quia obligatio gratitudinis est libera. Casus tamen aliquos affèrunt *Caj. Con. Turr. Lug.* n. 311. *Dicast.* n. 385. in quibus ratione magnæ beneficentiæ videtur mutari species.

Q. 144. Quomodo distinguenda sit species in pec- 1015 cati contra quintum præceptum. R. §. 1. Si occidens præterea discerpat cadaver, præscindat membra, evellat cor &c. additur specie distincta malitia, nempe feritatis, *Suar. Lug. Tamb. Stoz* l. 1. p. 1. n. 71. Quod etiam aliqui dicunt de eo, qui bestiam, v. g. canem merè ad se oblectandum aut ad ostendendum dominium, quod habet in bestias, excoriat, vel affat vivum, hic enim est species inhumanæ crudelitatis.

§. 2. Accedit species sacrilegii, si fiat occisio 1016 vel gravis & injuriosa percussio personæ sacræ, aut si cum effusione sanguinis fiat in Ecclesia, in quâ, si fiat percussio laici sine fusione sanguinis, probabile est non fore sacrilegium, quia canon tantum loquitur de illa percussione, quæ fit cum effusione sanguinis, & quidem enormi, ita ut non sufficiat aliquot guttas effluere, *Lug. Stoz*

Stoz n. 57. *Avers.* q. 10. f. 11. *Tamb.* De Confess. 2. c. 6. n. 4. attamen etiam probabiliter dicunt *Fagund.* & *Dicast.* d. 9. n. 660. non tantum per illa, per quæ execratur aut polluitur Ecclesia, contrahi specialem malitiam sacrilegii, sed etiam per alia, quæ specialiter dedecent & notabiliter inhonorant locum sacrum, uti essent publicæ pugnae, percussiones hominum, contumeliosæ rixæ mulierum, inductio equorum velut in stabulum, exoneratio ventris & similia. sicut enim ejusmodi actiones haberent specialem indignitatem, si fierent in conclavi Regis, ita si fiant in loco sacro, maxime si expositum sit vel ibi asservetur Venerabile.

1017 §. 3. Diversæ speciei est occidere vel percutere personam proximè junctam sanguine; uti constat ex dictis à n. 1005.

1018 §. 4. Velle occidere distinguitur specie à velle tantum graviter vulnerare, quia sunt contra diversa jura, nempe ad vitam & ad integritatem corporis, *Stoz* n. 587. Similiter imprecari mala diversi generis, uti sunt mala in fortunis, in honore, in corpore, in anima, sunt peccata specie distincta, uti specie distinguuntur damnificationes, quia essent læsiones diversi juris vel boni, *Oviedo* De pecc. contr. 5. n. 29. Si tamen aliquis imprecatus sit alicui semel, ut frangat collum, semel ut diabolus illum auferat, semel ut esset damnatus &c. ordinariè satisfaciet dicendo, ter imprecatus sum alicui grave malum, quia talis imprecans ordinariè non distinguit inter ista mala, sed ideo imprecatur, quia in genere malum est.

1019 §. 5. Si odium sistat in mero desiderio ineficace sine voluntate inferendi malum, quod tantum

tantum quasi favetur, erunt unius speciei desiderare proximo paupertatem, infamiam, mortem, & satisfiet dicendo, ter desideravi proximo grave malum aut gavissus sum de malo gravi proximi, quia cum sistatur in voluntate inefficaci, nec lædatur aut optetur lædi jus particulare, erit tantum contra charitatem in genere, quam non debemus velle malum proximo, *Lugo d. 16. n. 259. Dicast. n. 498. & alii contra Molin. Suar. Sylv. Cón. & alios.*

1020

§. 6. *Tamb. n. 11.* putat ejusdem speciei esse delectari de magno malo proximi & habere displicentiam de magno bono illius, quia unum in alio imbibitur, hinc dicit sufficere, si dicat, bis circa bona vel mala proximi graviter læsi charitatem per malam voluntatem: sed facilius & clarius erit, si dicat, semel gavissus sum de malo & semel dolui de bono magno proximi.

Q. 145. Quomodo distinguenda sit species in peccatis contra sextum & nonum præceptum. R. Quam necessarium est de his multa speculative scire, tam periculosum est discere vel docere: do quantum sufficet, ut opus non sit in aliis libris majores sordes scrutari. Et quia opus est scire, quid voces significant. *Lector*, inquit *Gerson p. 2. Num. 33. lit. A. obscenitatem materie ac verborum excusatam habeat: Preparet se*, inquit idem *Num. 38. litt. A. audire castè id, quod pro castitatis cognitione necessitas cogit aperire: omnia munda mundis.*

1022

§. 1. Interna tantum delectatio sive complacentia in objecto turpi, dicitur morosa delectatio turpis. Voluntas faciendi aliquid turpe, dicitur desiderium turpe. Excitatio partium pudendarum aut spirituum genitalium circa

illas,